

Januar 2010

KONTRAKTBETINGELSER

**for avl af kløver- og græsfrø
til DLF AmbA**

Alle bestemmelser vedrørende basisfrø samt gennemførelse og certificering af avlen er godkendt af Plantedirektoratet.

FRØAVLSKONTRAKT

A. Levering, anvendelse og betaling af basisfrø

1. Det leverede basisfrø skal kvalitetsmæssigt mindst svare til de til enhver tid gældende EU-bestemmelser vedrørende basisfrø, og DLF skal altid tilstræbe at levere basisfrø af højere kvalitet. Dette betyder, at DLF altid tilstræber at levere basisfrø, hvor indhold af ukrudt og fremmed kulturfrø, der har væsentlig betydning for pågældende art, er højst 20% af de af EU tilladte normer. Avler kan efter anmodning få udleveret kopi af analysecertifikat for det leverede basisfrøparti.
2. Der må under ingen omstændigheder udsås andet end det til denne kontrakt leverede basisfrø.
3. Basisfrøet leveres franko og betales førstkommande termin (11/12 eller 11/6) efter leveringen. Ved ompløjning og/eller ejerskifte er basisfrøet forfaldent til omgående betaling. Returnering af basisfrø kan kun ske, hvis forseglingen på emballagen er ubrudt og sækkene er rene. Basisfrøet skal returneres snarest muligt og senest 15/5 for basisfrø beregnet til forårsudlæg og senest 1/11 for basisfrø beregnet til efterårsudlæg.

B. Certificering

4. Avler skal sørge for, at udlæg finder sted således, at certificering kan ske i henhold til forskrifter fra Plantedirektoratet. Såfremt der findes flyvehavre i afgrøden, skal dette fjernes, og avler er pligtig til omgående at underrette DLF herom. Se i øvrigt bilag 1.
5. Hvis det ved efterkontrol viser sig, at der er sket krydsning eller iblanding, som avler selv har forvoldt, er avler erstatningspligtig med hensyn til det tab, som DLF eventuelt måtte lide. Erstatningen kan dog ikke overstige DLF's tabte avance, og DLF skal altid søge at begrænse tabet til det mindst mulige.

C. Pasning, høst, levering og behandling

6. De udlagte arealer må ikke ompløjes uden forudgående aftale med DLF. Såfremt avler uden forudgående aftale foretager ompløjning, er avler erstatningspligtig med hensyn til det tab, som DLF eventuelt måtte lide. Erstatningen kan dog ikke overstige DLF's tabte avance. Såfremt et areal ikke kan certificeres på grund af overtrædelse af paragraf 4, og såfremt DLF af denne grund ikke ønsker avlen, er DLF berettiget til at annullere kontrakten. DLF kan ligeledes kræve et areal ompløjet, såfremt Plantedirektoratet afviser certificering af arealet af grunde, der ligger udenfor DLF's og avlers kontrol.
7. DLF kan undtagelsesvis, for at regulere den kommende produktions størrelse, kræve et areal ompløjet efter første høstår, selv om der er aftalt 2 eller flere høstår på kontraheringstidspunktet. Meddelelse om ompløjning med henvisning til ovennævnte begrundelse skal gives skriftligt af DLF tidligst muligt og senest 5. august i året forud for det planlagte høstår. I forbindelse med ompløjning af ovennævnte grunde krediteres avler omkostninger afholdt til basisfrø i forbindelse med etablering af frøafgrøden. Der kan forhandles om yderligere høstår ud over det antal, der er aftalt på kontraheringstidspunktet. Aftale om forlængelse af en frøavlskontrakt skal foreligge skriftligt for at være gældende.
8. Det høstede frø skal opbevares forsvarligt, indtil levering kan finde sted. Avler er forpligtet til for egen regning at holde avlen forsikret, indtil levering har fundet sted. Afhentningen tilrettelægges af DLF med henblik på optimal drift af DLF's renserier samt rationel udnyttelse af lagerkapaciteten hos avler og DLF. Kørselsomkostninger afholdes af DLF, mens læsning og eventuel ventetid hos avler samt eventuel containerudkørsel er for avlers regning. Såfremt avler efter nærmere aftale med DLF selv leverer til anvist lager, betaler DLF kørselsgodtgørelse. Aftale om leveringsmåde og oplagring skal så vidt muligt være truffet mellem avler og DLF inden den 1. juli i høståret.
9. Alt frø fra det udlagte areal skal ubeskåret leveres til DLF, så længe arealet henligger til frøavl, medmindre der træffes anden skriftlig aftale mellem avler og DLF. Overtrædelse af denne paragraf medfører erstatning i videst muligt omfang.
10. Dersom frøet leveres i normal, sund, ensartet tilstand, og såfremt DLF ikke skriftligt reklamerer, overtager DLF ved modtagelsen på dets lager ansvaret for frøets lagring, behandling og forsikring. Dersom frøet ikke er ensartet tørt og lagerfast, skal DLF foretage tørring.

For partier, der ved modtagelsen ikke fremtræder i god og sund tilstand, eksempelvis hvor varmeudvikling allerede er begyndt, har DLF intet ansvar for frøets kvalitet, men skal gennem hurtigst mulig tørring søge at begrænse en eventuel skade mest muligt. DLF skal snarest skriftligt underrette avler om frøvarens tilstand. For partier, der ikke er tilstrækkeligt vejret eller på anden måde eftermodnet, skal parterne, inden levering finder sted, ved aftale sikre, at frøet kan få den fornødne behandling straks ved modtagelsen. Opnås en sådan aftale ikke, og avler alligevel leverer frøet, har DLF intet ansvar for frøets kvalitet.

11. DLF gennemfører foranstaltninger til avlens certificering og foretager eventuel tørring samt rensning, og de hermed forbundne omkostninger debiteres avler.

Normer for vandindhold:	
Græsfrø leveret i høst	12,0%
Græsfrø leveret efter lagerleje	13,0%
Kløverfrø	12,0%

Der debiteres tørringsomkostninger, når vandindholdet overskrider disse grænser.

Renseomkostninger beregnes af den tørre råvaremængde. Råvaremængden beregnes ved at benytte en svindprocentfaktor på 1,5 for hver procent vandindholdet overskrider 13% i græsfrø og 12% i kløverfrø.

D. Omregning til normal kvalitet og afregning

12. Græs- og kløverfrø afregnes som renvare efter omregning til følgende normer:

Art	Frø af andre	Rent spiret frø
	plantearter	%
	%	%
Rødkløver	0,3	92
Hvidkløver	0,5	94
Alsike	0,5	92
Sneglebælg	0,3	92
Timote, knoldrottehale	0,3	91
Alm. rajgræs	0,1	93
Ital. rajgræs	0,1	95
Hundegræs	0,1	89
Engsvingel	0,2	93
Rødsvingel	0,2	91
Stivbladet svingel	0,2	87
Fåresvingel	0,2	87
Alm. rapgræs	0,5	87
Engrapgræs	0,3	85
Hvene	0,2	87
Strandsvingel	0,1	93
Hybridrajgræs	0,1	95
Westerw. rajgræs	0,1	95
Rajsvingel	0,1	85

Afregningsfaktorer er således frøets renhed og spireevne, udtrykt ved "procent rent spiret frø", samt indhold af frø af andre plantearter.

For hver 0,1% frø af andre plantearter mere eller mindre end ovenfor anført, fradrages henholdsvis tillægges renheden 0,5%, dog for engrapgræs 0,3%. Når fradrag eller tillæg i renheden er foretaget, udregnes partiets indhold af "procent rent spiret frø" ved at multiplicere renhed med spireevne og derefter dividere med 100, hvorefter omregning finder sted i afregningspris.

For rapgræsser gælder, at til og med 0,8% andre rapgræsser ikke henregnes til frø af andre plantearter. DLF er berettiget til at anvende yderligere kvalitetsafregning på grundlag af lavt/højt indhold af frø af andre plantearter.

Analysen til grundlag for afregning udføres af et akkrediteret analyselaboratorium. Avler har ret til senest 30 dage efter modtagelsen af analyseresultatet at forlange kontrolanalyse foretaget hos Plantedirektoratet. De nødvendige analyser vedrørende frøets behandling og afregning betales af avler. Såvel avler som DLF har ret til for egen regning hver at forlange en ny analyse foretaget. Såfremt der foreligger flere analyseresultater, gælder simpelt gennemsnit i henhold til gældende analyseregler.

13. Frøet afregnes bedst muligt i henhold til ovennævnte bestemmelser, idet normal kvaliteten betales med DLF's gennemsnitspris for den pågældende art og/eller sort. Ved gennemsnitsprisen forstås den pris, som fremkommer, efter at DLF's avance er trukket fra netto engrosprisen.

Ved beregning af netto engrosprisen må fra brutto engrosprisen kun fradrages DLF's udgifter til fragt, transportforsikring, salgsprovision, salgsemlage, blanding, plombering, salgsanalyse samt licens til sortsejer, medens DLF's øvrige udgifter er beregningen uvedkommende.

Ved brutto engrosprisen forstås den pris, som DLF har opnået i engrosmarkedet i den pågældende sæson for de kontraherede partier af den pågældende art eller sort omregnet til normal kvalitet. Hvis en del af DLF's avl af de enkelte frøarter ikke er solgt ved sæsonens slutning, ansætter DLF en forsvarlig kilopris for de usolgte kvanta, og disse indgår herefter i opgørelsen sammen med de i sæsonen stedfundne salg til den af DLF fastsatte pris, når den gennemsnitligt opnåede engrospris skal beregnes.

Der må ikke i afregningen ske artsvis overførsel.

Afregningsprisen fastsættes i øvrigt ved indeksning under hensyntagen til sortens udbyttensniveau, høsttidspunkt og type.

Partier af kløver- og græsfrø, hvis analyser ikke ligger inden for de af EU fastsatte mindstekrav, og som ikke kan oparbejdes hertil, eller som på grund af mangler i kvaliteten, herunder manglende certificering, der skyldes misligholdelse fra avlers side, ikke kan afhændes som normal handelsvare, afsættes bedst muligt efter meddelelse til avler.

14. Afregning finder normalt sted med ca. 75% af nettobeløbet i avlsårets december termin (11/12). Restbeløbet afregnes i den efterfølgende juni termin (11/6). Dersom levering og rensning ikke er tilendebragt ultimo november i avlsåret, beror acontobetalingen på en vurdering af en af partiet udtaget råvareprøve. Prøven udtages af DLF for DLF's regning. Andre afregningsterminer end december/juni kan skriftligt aftales mellem DLF og avler. Der betales rentegodtgørelse i tilfælde, hvor acontobetalingen af ikke oprensede og/eller ikke analyserede partier afviger mere end 10% (dog mindst 2.000,00 kr.) fra DLF's acontobetaling for den pågældende art/sort.
15. Hvert år efter juni termin skal DLF meddele Brancheudvalget for Frø en oversigt over de i sæsonen samlede afregnede kvanta af normal kvalitet, afregningspriser og behandlingsomkostninger, hvorefter Brancheudvalget for Frø udregner og videregiver gennemsnitstallene for den samlede avl til Dansk Frøhandlerforening.

E. Rensningskontrol

16. DLF skal senest ved rensning udtage en råvareprøve til eventuel prøverensning. Denne prøve udtages efter reglerne i bilag 2, og avler har herefter ret til for egen regning at lade DLF foranledige udført en prøverensning ved Plantedirektoratet.

Resultatet af prøverensningen hos Plantedirektoratet skal danne grundlag for afregning, hvis forskellen mellem DLF's opnåede procent renvare af normal kvalitet beregnet af den korrigerede tørre råvare-mængde og den af Plantedirektoratet opnåede procent renvare af normal kvalitet beregnet af den tørre råvare-mængde er større end 3 henholdsvis 6, jævnfør tabel 1. Forudsætningen for, at et prøverensningsresultat kan anerkendes som afregningsgrundlag, er desuden, at der opnås følgende procent renhed i råvaren ved prøverensningen:

Hvene.....	min. 50% råvarerenhed
Alm. rapgræs	min. 55% råvarerenhed
Engrapgræs	min. 60% råvarerenhed
Hundegræs	min. 65% råvarerenhed
Rødsvingel og stivbladet svingel.....	min. 70% råvarerenhed
Rajgræsser, engsvingel, timote, knoldrottehale, rajsvingel og strandsvingel	min. 75% råvarerenhed
Kløverfrø og sneglebælg	min. 80% råvarerenhed

For alle arter gælder endvidere, at renvarens indhold af ukrudt ikke må overstige 0,8% i græsmarks-bælgplanter og 0,3% i græsser, samt at indholdet af fremmed kulturfrø ikke må overstige 0,6%. Hvor ikke andet er nævnt på frøavlskontrakten, gælder de af EU fastsatte kvalitetsnormer for så vidt angår kvalitetskriterier, der kan ændres ved en rensning.

Ved prøverensning skal der renses op til en gennemsnitlig renhed svarende til en renhed opnået for arten i de forudgående høstår jævnfør Plantedirektoratets statistik.

Tabel 1. Normer for latituder

	Der er en 6% latitudo ved råvarerenhed, %	Der er en 3% latitudo ved råvarerenhed over, %
Hvene	50-70	70
Alm. rapgræs	55-70	70
Engrapgræs	60-85	85
Hundegræs,	65-85	85
Rødsvingel og stivbladet svingel	70-85	85
Timote, knoldrottehale	75-85	85
Engsvingel, strandsvingel og rajsvingel	75-88	88
Rajgræsser	75-90	90
Kløverfrø og sneglebælg	80-90	90

Råvarerenheden beregnes som: $\frac{\text{kg renvare udvundet} \times \text{renhed}}{\text{kg tør råvare}}$

F. Høstpantebreve

17. Avler erklærer på tro og love ved underskrift af kontraktformular:
"- at jeg ikke for tiden har udstedt høstpantebreve (i henhold til lov nr. 271 af 22. maj 1986 om fortrinsret i høsten).
- at jeg, såfremt jeg udsteder høstpantebreve, vil underrette DLF og tillige underrette kreditor om nærværende avlskontrakt."

G. Ejendomsoverdragelse, reklamationer og stridigheder

18. Hvis ejendommen overdrages til en anden, skal avler og/eller ejer straks underrette DLF derom og ved overdragelsen drage omsorg for, at efterfølgeren overtager kontrakten.
19. Avleren er i øvrigt i alle henseender underkastet DLF's vedtægter, som er ham bekendt, med deraf følgende rettigheder og pligter. Reklamationer af enhver art skal meddeles skriftligt senest 30 dage efter, at det pågældende forhold er blevet bekendt.
20. Eventuelle stridigheder, der måtte opstå i forbindelse med denne kontrakt, kan ikke indankes for domstolene, men skal, hvis de forgæves er søgt bilagt ved henvendelse til DLF's bestyrelse, afgøres ved voldgift i henhold til DLF's vedtægter paragraf 20.

Bilag 1 - Certificeringsregler

Ifølge kontraktbetingelsernes afsnit B og C skal avler drage omsorg for, at frøet udlægges således, at avlen overholder Plantedirektoratets gældende regler for avlskontrol og certificering af markfrø. Ved udlæg af frø skal opmærksomheden henledes på følgende bestemmelser i certificeringsreglerne:

1. Høstkontrol

Ved avl af flere sorter af samme art på en ejendom eller på ejendomme i samdrift kan DLF foretage høstkontrol.

2. Afstandsbestemmelser

Kløver- og græsfrø

1. Mellem arealer med forskellige arter af rajgræs henholdsvis alm. rajgræs, hybridrajgræs, ital. rajgræs, westerwoldisk rajgræs og rajsvingel skal der være følgende afstand:

Sorter med samme ploidi:

Min. 100 meter, når arealernes størrelse er 2 ha eller derunder.

Min. 50 meter, når arealstørrelsen er over 2 ha.

Sorter med forskellig ploidi:

Min. 1 meter uanset arealstørrelsen.

2. Mellem arealer med forskellige sorter af samme art skal der være en afstand på:

Min. 100 meter, når arealernes størrelse er 2 ha eller derunder.

Min. 50 meter, når arealstørrelsen er over 2 ha.

Min. 1 meter ved avl af engrapgræs.

Min. 1 meter ved avl af rødsvingelsorter med forskellig ploidi.

3. Sædskiftebestemmelser

Udlæg til avl af certificeret frø 1. generation (C1) må ikke ske på et areal:

- Hvis der indenfor de sidste 3 år har været frøavl af anden sort af den samme art på arealet.
- Ved avl af alm.rajgræs, ital.rajgræs, hybrid rajgræs, westerwoldisk rajgræs og rajsvingel gælder desuden, at udlæg ikke må ske på et areal, hvor en af disse arter har været i frøavl indenfor de sidste 3 år.
- Ved grønbrak med en art af rajgræs (alm.rajgræs, ital.rajgræs, hybrid rajgræs, westerwoldisk rajgræs eller rajsvingel) skal der være 3 år fri i forhold til frøavl af en af disse arter, hvis arealet ikke er slået inden 15. maj.

Der skal være 3 frie år. 3 frie år betyder, at der i 3 på hinanden følgende kalenderår ikke må være frøavl af anden sort af samme art – for rajgræs desuden af anden art af rajgræs.

I praksis bør der ofte være et større antal frie år, afhængig af art og sort.

Bilag 2 - Rensningskontrol

Regler for rensningskontrol med frø af kløver og græs.

Såfremt en avler ønsker at sikre sig mulighed for at lade gennemføre rensningskontrol med et frøparti af kløver eller græs, skal følgende betingelser overholdes:

- a. DLF udtager senest ved rensning repræsentative råvareprøver til eventuel prøverensning. Der udtages en prøve for hver indvejning. I øvrigt anvendes Plantedirektoratets regler for råvareprøvetagning. Prøven opbevares på modtageafdelingen, og avler har herefter ret til for egen regning at lade DLF foranledige udført en prøverensning ved Plantedirektoratet.
  1. Avler skal senest 30 dage efter modtagelsen af DLF's rensresultat anmode DLF om for avlers regning at indsende den udtagne prøve til Plantedirektoratet med skriftlig anmodning om rensningskontrol.
  2. DLF skal senest 14 dage efter modtagelsen af Plantedirektoratets rensningsresultat fremsende dette til avler.
- b. Ønsker avler eller DLF et frøparti af kløver eller græs afregnet efter prøverensningsresultat fra Plantedirektoratets laboratorierenseri, skal følgende betingelser være opfyldt:
  1. Der skal være tale om en af de i afsnit E punkt 16 nævnte frøarter.
  2. Avler skal have efterlevet de ovenstående under afsnit a stk. 1 nævnte bestemmelser.
  3. Resultatet af Plantedirektoratets laboratorierensning skal opfylde de i afsnit E punkt 16 fastsatte krav til min. procent renhed i råvaren samt indhold af andet frø.
  4. Resultatet af Plantedirektoratets laboratorierensning skal afvige mere end den i afsnit E punkt 16 anførte latitude på 3% henholdsvis 6% fra DLF's rensresultat, idet latituden beregnes af den korrigerede tørre råvaremængde omregnet til normal kvalitet (se kontraktbetingelsernes afsnit D punkt 12).
- c. Af de under a udtagne prøver har DLF ret til for egen regning at fordre en ny prøverensning foretaget af den først undersøgte prøve, hvorefter gennemsnitsresultatet er gældende. Eventuelle tvivlsspørgsmål henvises til den i kontraktbetingelsernes afsnit G punkt 20 omtalte voldgift til endelig afgørelse.
- d. Eksempel på beregning af den i afsnit b omtalte latitude.

Råvaremængde, evt. korrigeret for vandindhold	10.000 kg	
Prøverensningsresultat omregnet til normal kvalitet	6.190 kg	
Prøverensningsresultat i % af råvaremængde	$\frac{6.190 \text{ kg} \times 100}{10.000 \text{ kg}}$	= 61,9%
Firmareultat omregnet til normal kvalitet	5.600 kg	
Firmarensningsresultat i % af råvaremængde	$\frac{5.600 \text{ kg} \times 100}{10.000 \text{ kg}}$	= 56,0%
Difference		5,9%

Bilag 3 – Eksempel på beregning af afregningsprisen

Korrektion i renheden: For hver 0,1% frø af andre plantearter mere eller mindre end basisnormen fratages henholdsvis tillægges renheden 0,5% (faktor 5), dog for engrapgræs 0,3% (faktor 3).

Renheden efter korrektion: Renheden (%) + 5x(basis % frø af andre plantearter - % frø af andre plantearter i partiet).

For engrapgræs er korrektionsfaktor 3.

For rapgræsser gælder, at til og med 0,8% andre rapgræsser ikke henregnes til frø af andre plantearter.

Rent spiret frø:
$$\frac{\text{Renheden efter korrektion} \times \text{spireevne}}{100}$$

Afregningspris angives som pris for normal kvalitet

Avlers afregningspris:
$$\frac{\text{Pris for normal kvalitet (kr./kg)} \times \text{Rent spiret frø}}{\text{Basisnorm for rent spiret frø}}$$

Eksempler med alm. rajgræs jvf. kontraktbetingelsernes afsnit D, punkt 12:

Basisnorm for alm. rajgræs
0,1% frø af andre plantearter (% ukrudt + % fremmed kulturfrø)
93% rent spiret frø

Afregningspris: 5,00 kr./kg normal kvalitet

Kvantum: 10.000 kg renvare

Eksempel 1: Analyse: 99,3% rent frø, 0,0% fremmed kulturfrø,
0,0% ukrudt, 95% spireevne.

Avlers afregning:	Renhed efter korrektion:	$99,3\% + 5x(0,1-0,0)\%$	=	99,80%
	Rent spiret frø:	$\frac{99,8 \times 95}{100}$	=	94,81%
	Avlers afregningspris:	$\frac{5,00 \text{ kr./kg} \times 94,81}{93}$	=	5,10 kr./kg
	Afregningsbeløb:	10.000 kg x 5,10 kr./kg	=	51.000 kr.

Eksempel 2: Analyse: 99,3% rent frø, 0,1% fremmed kulturfrø,
0,1% ukrudt, 90% spireevne

Avlers afregning:	Renhed efter korrektion:	$99,3\% + 5x(0,1-0,2)\%$	=	98,80%
	Rent spiret frø:	$\frac{98,8 \times 90}{100}$	=	88,92%
	Avlers afregningspris:	$\frac{5,00 \text{ kr./kg} \times 88,92}{93}$	=	4,78 kr./kg
	Afregningsbeløb:	10.000 kg x 4,78 kr./kg	=	47.800 kr.

